

[Helge Larsen.]

minister for bemærkninger i fremsættelses-talen, hvor den højtærede minister gør opmærksom på det naturlige i at omtale forholdet mellem folkeskolen og de tekniske skoler. I denne forbindelse fremhæves det, at det vil være gavnligt, at der på forhånd bibringes eleverne i folkeskolen en mere positiv indstilling over for de praktiske fag. Jeg nævner dette, både fordi jeg finder det meget værdifuldt, at det fremhæves, og fordi der i det folketingsudvalg, som behandler forslaget til en skolereform, er drøftelser i gang, som går i samme retning — tanken om ikke alene at indføre et 8., men også et 9. frivilligt skoleår, som kan give eleverne bedre forudsætninger for at gå ind i et praktisk erhverv og komme i lære i den alder, det nu er almindeligt at komme i lære i, nemlig 16 års alderen. Denne tanke finder jeg er meget frugtbar, når den kombineres med de tanker, den højtærede handelsminister har nævnt i sin fremsættelsestale.

Det er vel således, hvis man ser på opbygningen af undervisningen som helhed, at der gennem lang tid har været de bedste muligheder for videregående uddannelse, for så vidt angår hele den højere undervisning. Det ærede medlem hr. Peter Jørgensen nævnte i denne forbindelse den akademiske uddannelse, og det dækker på mange områder, om ikke fuldt ud. Derimod har der ikke i vort undervisningssystem været den samme naturlige mulighed og tilskyndelse for de børn, som kun gennemgik folkeskolens almindelige undervisning. De har manglet forbindelse over til den videregående uddannelse af teknisk og faglig karakter, og kunne man på dette område føje noget nyt til, så der blev bedre balance mellem, kan man sige, den mere teoretiske uddannelse og den mere praktiske uddannelse, ville det være yderst værdifuldt. Jeg tror, at det 8. og 9. skoleår ville kunne danne en gavnlig bro over til den videregående teknisk-faglige uddannelse.

Jeg skal med disse bemærkninger anbefale forslaget til en velvillig behandling i udvalg. Jeg er vidende om, at det ærede medlem hr. A. C. Normann, som jeg vikarierer for i rollen som ordfører, har enkelte spørgsmål, han ønsker drøftet. Jeg skal ikke nævne dem her, det vil det ærede

medlem selv kunne gøre i udvalget, men jeg vil gerne til det, som det ærede medlem hr. Weikop sluttede sin tale med: at ønske en meget hurtig gennemførelse af dette lovforslag, sige, at fra mit partis side er der absolut vilje til at bidrage til en hurtig gennemførelse, og der skal fra mit partis side blive gjort, hvad gøres kan, for at dette kan ske. Jeg håber, at det ærede medlem hr. Weikops velvilje kan udnyttes praktisk og gavnligt.

Gøting: Det fremsatte lovforslag tilstræber i lighed med det lovforslag om ungdommens uddannelsesfond, der blev fremsat i forgårs, at forøge og forbedre uddannelsesmulighederne for ungdommen, og det er rigtigt ikke at lade stå til og lade fem og syv være lige i en tid, hvor Danmarks konkurrenceevne mere end nogen sinde skal og må bygges op på kravet om den bedst mulige kvalitet.

Jeg skal ikke i udstrakt grad komme ind på enkeltheder, for det første fordi flere af de tidligere ærede ordførere allerede har været inde herpå, og for det andet fordi en førstebehandling skal være en principiel behandling. Dog skal jeg — specielt af hensyn til det sidste — komme ind på et par enkeltheder.

Den højtærede handelsminister omtaler, at der har fundet og finder en vis centralisering sted af tekniske skoler. Det er vel også rimeligt, at der finder en vis rationalisering sted, men jeg vil alligevel ligesom tidligere advare imod, at man i for høj grad piller ved de små tekniske skoler, hvis man f. eks. kun opnår, at hvad der spares, det spildes i form af tid og rejsegodtgørelse. Noget af det intime og lokale og ofte meget værdifulde går til spilde, hvis man går over til de store uddannelsesfabrikker. Det er et mentalhygiejnisk moment, som man ikke helt kan se væk fra.

For det andet vil jeg gerne med henblik på teknika fremhæve det principielt ønskelige i, at de, der direkte har fordel af uddannelsen, betaler en større del heraf. Jeg ved, at det er et sundt princip. Det, man får gratis, behandler man sjældent med samme grad af ansvarsfølelse som det, man må ofre noget for at få, og det er da først og fremmest de unge og deres fagkredse, der har direkte fordel af uddan-